

Naturbeskyttelse

Ref. ASAMU

Den 18. december 2017

**Referat af møde i Vildtforvaltningsrådet torsdag den 14. december 2017
kl. 09.00-13.30, Eigtveds Pakhus, Asiatisk Plads 2G, Salon F, 1448
København K.**

Fra Vildtforvaltningsrådet deltog:

Jan Eriksen (formand)
Henrik Bertelsen, Landbrug og Fødevarer (næstformand)
Egon Østergaard, Dansk Ornitologisk Forening
Michael Carlsen, Dyrenes Beskyttelse
Flemming Torp, Friluftsrådet
Niels Iuel Reventlow, Dansk Skovforening
Claus Lind Christensen, Danmarks Jægerforbund
Ella Maria Bisschop-Larsen, Danmarks Naturfredningsforening
Lars Hvidtfeldt, Landbrug og Fødevarer

Fra Aarhus Universitet deltog:

Aksel Bo Madsen
Jesper Madsen (punkt 1-7)

Fra Miljøstyrelsen deltog:

Vicedirektør Hans Christian Karsten
Kontorchef Mikkel Friberg
Specialkonsulent Jens Skovager Østergaard (punkt 1-4)
Biolog Søren Egelund Rasmussen (punkt 1-5)
Biolog Camilla Uldal (punkt 6-7)
Funktionsleder Mikkel Hall (punkt 11)

Kemiingeniør Kirsten Søndergaard (punkt 11)
Forstfuldmægtig Caroline Bald
Konstitueret kontorchef Annette Samuelsen

Ad 1: Godkendelse af dagsorden (Bilag 2017-04-01)

Ella Maria Bisschop-Larsen ville gerne drøfte fjernelsen af børreglen. **Jan Eriksen** foreslog, at emnet bringes op under punktet om afslutning af jagttidsforhandlingerne.

Henrik Bertelsen annoncerede punkt om beskyttelse af kirkeuglen, som vil blive taget op under eventuelt.

Ad. 2: Endelig godkendelse af referat fra VFR-mødet den 28. september 2017 (Bilag 2017-04-02)

Indstilling: Til godkendelse

Resumé: Udkast til referat fra VFR mødet den 28. september blev udsendt den 16. oktober med frist for kommentarer den 2. november 2017. Der er indkommet kommentarer fra Ella Maria Bisschop-Larsen, Egon Østergaard og Lars Hvidtfeldt. De modtagne kommentarer er søgt indarbejdet i udkastet til referat.

Diskussion: Jan Eriksen bemærkede, at emnet om fældefangst og forgiftning af rovfugle var indhentet af det møde, som havde fundet sted hos ministeren den 27. oktober 2017 mellem ministeren og en række organisationer, som tidligere havde rettet henvendelse om forgiftning af rovfugle.

Egon Østergaard efterlyste opfølgning på mødet hos ministeren og understregede, at diskussionen om forgiftning af rovfugle hænger sammen med udsætningsforliget, og at det er vigtigt, at der i udsætningsaftalen tages højde for denne problemstilling.

Lars Hvidtfeldt tilkendegav, at det havde været et godt møde hos ministeren. Der var fremsat gode forslag, og der havde været lydhørhed hos ministeren. Det forventes, at ministeriet kommer tilbage med plan for opfølgning, idet der dog også er forslag, der ligger udenfor Miljø- og fødevareministeriets ressort.

Niels Iuel Reventlow fremførte, at håndteringen af de konkrete sager bør overlades til juristerne.

Ella Maria Bisschop-Larsen beklagede, at Danmarks Naturfredningsforening ikke har været inviteret hos ministeren, hvortil **Lars Hvidtfeld** svarede, at DN ikke havde været med i det tidligere brev til ministeren.

Jan Eriksen opsummerede, at problematikken med forgiftning af rovfugle på nogle punkter var mere overordnet end udsætningsforliget, og tilkendegav, at hvis der senere kommer gode

forslag, som hører hjemme i bekendtgørelsen om udsætning, vil ministeren have mulighed for at åbne bekendtgørelsen igen.

Ad. 3: Rådets indstilling om ændring af vildtskadebekendtgørelsen (Bilag 2017-04-03)

Indstilling: Til drøftelse og beslutning.

Resumé: På rådets møde den 28. september fremlagde Henrik Bertelsen som formand for arbejdsgruppen om vildtskadebekendtgørelsen resultatet af gruppens foreløbige drøftelse af ønskede ændringer. Formanden konkluderede på baggrund af gennemgangen og den medfølgende diskussion, at der til mødet i december udarbejdes udkast til ændret bekendtgørelse med henblik på drøftelse og beslutning.

Miljøstyrelsen har på baggrund af arbejdsgruppens indstilling forud for seneste møde i rådet og Henrik Bertelsens forslag til kompromisforslag på seneste møde i rådet udarbejdet materiale til brug for drøftelsen i rådet. Materialet er udarbejdet som en kommenteret bekendtgørelse, hvor hele bekendtgørelsen er medtaget, tekstpassager som ændres er fremhævet, ændringsforslag er angivet med fed og bemærkninger til ændringerne er angivet med kursiv under de respektive bestemmelser.

Bilag: Kommenteret udgave af vildtskadebekendtgørelsen med forslag til ændringer

Diskussion:

Generelt: **Jan Eriksen** indledte med at nævne, at rådet i denne diskussion mod sædvane har taget udkast til konkrete rettelser i gældende bekendtgørelsestekst. **JE** konstaterede derefter, at der hvor der ikke var bemærkninger til teksten, var der ikke forslag til ændringer. Der var derefter enighed om at gå til de foreslåede ændringer.

Ella Maria Bisschop-Larsen understregede, at det er vigtigt, at der sker en indberetning af reguleret vildt, og at det bør være en pligt. **Henrik Bertelsen** slog fast, at der ikke fra arbejdsgruppen var fremsat nye forslag om pligt til indberetning.

Jens Skovager Østergaard bekræftede, at der i arbejdsgruppen havde været enighed om, at det gælder om at få bedst mulige data, men at der ikke havde været forslag til at øge indberetningen. Der er i dag pligt til indberetning af vildtudbytte, men der skelnes ikke mellem jagt og regulering i vildtudbyttestatistikken, hvilket er et opmærksomhedspunkt for Miljøstyrelsen.

Hans Christian Karsten konstaterede, at det er et centralt budskab fra rådet til ministeren, at indberetning er vigtigt.

Claus Lind Christensen var enig i, at mest muligt indberetning er vigtig, og foreslog, at rådet senere har en diskussion om, hvordan indberetning kan styrkes ud fra en samlet beskrivelse af informationsflow.

Med hensyn til spørgsmål om, at nogle personer ulovligt undlader at indberette fandt **Henrik Bertelsen**, at det er en sag for myndighederne, men at der bør arbejdes for at vildtudbytteopgørelserne deles i jagt og regulering.

Aksel Bo Madsen nævnte, at DCE i begyndelsen af januar har møde med Miljøstyrelsen om vildtudbyttestatistikken, og at det vil være oplagt ved den lejlighed at drøfte mulighederne.

Jan Eriksen konkluderede, at Vildtforvaltningsrådet med forslag til justeringer af vildtskadebekendtgørelsen vil sende det signal til ministeren, at der ønskes bedre og grundigere indberetning.

Konkret gennemgang:

§2 stk. 6: ingen bemærkninger.

§4: ingen bemærkninger.

§5, stk. 4: **Ella Maria Bisschop-Larsen** fandt, at stk. 4 reelt er en adgang til at drive jagt på ræv, og at det derfor ikke hører hjemme i vildtskadebekendtgørelsen. Der er ikke krav om afværgring i denne bestemmelse. **Jens Skovager Østergaard** gjorde opmærksom på, at det er en bestemmelse, hvor arbejdsgruppen ikke har lagt op til ændringer, og **Henrik Bertelsen** sagde, at denne revision af vildtskadebekendtgørelsen jo netop handler om at samle op på jagttidsforhandlingerne.

Claus Lind Christensen forklarede, at det er en konsekvens af jagttidsaftalen fra 1994, hvor der ikke kunne opnås enighed om jagt i februar, derfor er det kommet ind i denne bekendtgørelse. **CLC** foreslog, at bestemmelsen kan tages op, når Vildtforvaltningsrådet om to år skal se på rovdyr generelt i forbindelse med jagttider.

§5, stk.: 6: **Ella Maria Bisschop-Larsen** gjorde opmærksom på, at juni er yngletid, hvor man ikke bør regulere hvalpe og fandt desuden, at bestemmelsen bør skrives ind i §24, således at reguleringen kun kan ske efter forudgående tilladelse både for biotopejendomme og for ikke-biotopejendomme.

Jan Eriksen gjorde opmærksom på det etiske problem i forbindelse med jagt på rævehvalpe fra 1. juni og foreslog denne jagt udskudt til 1. juli.

Michael Carlsen mente, at hvalpe er mere selvforsynende i juli, og derfor er 1. juli mere acceptabelt.

Henrik Bertelsen gjorde opmærksom på, at det er en imødekommelse, at dem med biotopejendomme afstår fra dette, og at datoen kan ændres til 1. juli, hvis det vurderes mere acceptabelt.

Flemming Torp var enig og lagde også vægt, på at der skal ses samlet på rovdyr og jagttider om to år.

Egon Østergaard var også kritisk overfor regulering i yngletiden og opfordrede til, at der tages hul på diskussionen i relation til jagttiderne i god tid.

Claus Lind Christensen, Lars Hvidtfeldt og Niels Iuel Reventlow ønsker at fastholde den allerede aftalte tekst.

Jan Eriksen konkluderede, at der var et flertal i rådet, der af etiske grunde anbefaler, at regulering af hvalpe flyttes én måned til den 1. juli. Herudover konkluderede **JE**, at drøftelserne om rovdyr og jagttider skal fremrykkes.

§7: Vildsvin: **Ella Maria Bisschop-Larsen** mente, at der om ræv i §5 tilsvarende bør stå klart, at man skal skyde ungerne først, hvis man ønsker at regulere voksne individer, som ungerne er afhængig af, f.eks. diegivende mødre.

§8: **Claus Lind Christensen** spurgte opklarende, hvornår drøftelsen af anvendelse af fælder, som arbejdsgruppen har foreslået, forventes at finde sted, hvortil **Jens Skovager Østergaard** svarede, at det næppe kan nås, inden en ændret bekendtgørelse skal træde i kraft.

§9: **Ella Maria Bisschop-Larsen** var enig i den anførte bemærkning og opfordrede samtidig til, at der blev afsat midler til undersøgelse i jagttegnsbudgettet.

§12: ingen bemærkninger.

§17: **Flemming Torp** tilkendegav, at han er enig med Dyrenes Beskyttelse, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Ornitologiske Forening om modstand mod dæmrings- og skumringsjagt.

§18: ingen bemærkninger.

§19: **Henrik Bertelsen** gjorde opmærksom på, at afstandskravet på 300 meter ift. jagttid på grågæs i august i nogle tilfælde ville kunne betyde, at en lodsejer ikke havde mulighed for nedlægge disse, hvis §19 i vildtskadebekendtgørelsen blev ændret. **Jens Skovager Østergaard** bemærkede til dette, at vildtskadebekendtgørelsens §26 i udgangspunktet ville kunne håndtere sådanne særlige tilfælde.

§21: ingen bemærkninger.

§24: **Ella Maria Bisschop-Larsen** efterspurgte hos Miljøstyrelsen en forklaring på, hvorfor perioden er fastsat fra 1. marts til 31. maj. **Jan Eriksen** foreslog, at formuleringerne af denne bestemmelse på et senere tidspunkt vendes i rådet sammen med bestemmelserne i §5. Dyrenes Beskyttelse, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Ornitologiske Forening er imod udvidelse med hagl.

§28: Ingen bemærkninger.

§29: **Claus Lind Christensen** rejste spørgsmål om, hvorfor man ikke må regulere mårhund med bue, hvis det foregår i sammenhæng med anden jagt.

§32: **Ella Maria Bisschop-Larsen** tilkendegav, at Danmarks Naturfredningsforening gerne vil være med i arbejdsgruppen, der drøfter anvendelse af fælder.

Jan Eriksen konkluderede afsluttende, at da alle ændringer samt enkelte kommentarer nu var på plads, ville han anmode om at samle ændringer og kommentarer i et samlet dokument, som udgjorde rådets indstilling til ministeren om ændringer i vildtskadebekendtgørelsen.

Ad. 4: Afslutning af drøftelse om jagttider (Bilag 2017-04-04)

Indstilling: Til orientering og beslutning

Resumé: Rådet nåede på sit møde den 28. september enighed om et samlet jagttidsudspil til ministeren, idet der dog for så vidt angår jagttid på svømmeænder, jagttid på svartbag og sildemåge og jagttid på krage og husskade var delte indstillinger. Herudover drøftede rådet bl.a. på baggrund af vurderinger fra DCE et udspil om udvidelse af jagttiden for grågås i august måned. Et udestående spørgsmål i den forbindelse var etablering af en bufferzone i forbindelse med vådområder, hvor der kan være risiko for forstyrrelse af andre ynglende fugle, som anbefalet af DCE. Formanden konkluderede, at Miljøstyrelsen skulle udarbejde forslag til en geografisk afgrænsning baseret på eksisterende administrative grænser og afklare denne afgrænsning med Danmarks Jægerforbund og Dansk Ornitologisk Forening.

På baggrund af et møde med de to organisationer den 31. oktober 2017 er der udarbejdet en beskrivelse af afgrænsningen, som blev vedlagt rådets indstilling til ministeren.

Efter rådets møde den 28. september og formandsskabets efterfølgende forhandlinger med organisationerne om et samlet jagttidsudspil, har Danmarks Jægerforbund indsendt ønske om udvidelser af den lokale jagttid på råvildt på Sejerø og Kegnæs til Vildtforvaltningsrådets formand. Rådets formand har umiddelbart vurderet, at der vil være opbakning hertil blandt rådets øvrige medlemmer. Det foreslås, at dette bekræftes af rådets medlemmer

Bilag:

- *Notat om afgrænsning af jagt på grågås i august samt DJ's forslag til ændring af lokal jagttid på råvildt på Sejerø og Kegnæs.*

Diskussion: Jan Eriksen indledte med at konstatere, at ministeren har fulgt rådets indstilling om jagttider, hvilket **Mikkel Friberg** kunne bekræfte.

Claus Lind Christensen noterede sig, at Vildtforvaltningsrådet snart går i gang med at drøfte de arter, der ifølge aftale skal vurderes efter to år.

Jan Eriksen bekræftede dette og udtrykte forventning om en evaluering af jagttidsprocessen på mødet i marts 2018, som rådets medlemmer inviteres til at levere input til.

Ella Maria Bisschop-Larsen orienterede om, at Danmarks Naturfredningsforening vil søge afklaring i EU om direktivmedholdeligheden af de nye jagttider, herunder om der kan fastsættes jagttider på rødlistede arter, inden der foreligger forvaltningsplaner. **EMB** ønsker evaluering i rådet af, hvordan princippapiret har været fulgt, f.eks. om alle spørgsmål har været vurderet, om fastsættelse af målsætninger har været tilfredsstillende, og om det faglige grundlag i DCE's jagttidsrapport har været fyldetsgørende og i tilstrækkelig grad er blevet

inddraget i vurderingerne. **Jan Eriksen** vil sammen med Miljøstyrelsen udarbejde oplæg til mødet i marts. **JE** bemærkede videre, at det står enhver organisation frit for at søge juridisk afklaring, idet formanden betragter vurderinger fra styrelsen som det juridiske grundlag.

Bør-regel:

Ella Maria Bisschop-Larsen slog fast, at der generelt plejede at være enighed om, at sager vedrørende jagt drøftes i rådet. Med hensyn til fjernelse af "bør-reglen" bemærkes det, at der er tre bør-formuleringer i samme paragraf, og fjernelse af den specifikke bør-regel betyder, at der nu ikke er retningslinje for, hvad ministeren skal lægge til grund for jagt i yngletiden. **EMB** var uforstående overfor, at Claus Lind Christensen ikke har bragt emnet op til diskussion i rådet.

Flemming Torp fandt, at organisationerne kan gøre, som de finder bedst, men at det generelt er en god ide at koordinere den slags initiativer i rådet.

Michael Carlsen var enig i de foregående indlæg og understregede, at Dyrenes Beskyttelse er meget utilfreds med fjernelse af "bør-reglen".

Claus Lind Christensen fremførte, at der ikke i rådet kunne være tvivl om DJ's synspunkter, som også er fremført i drøftelser om jagttider. Problemet har været, at "bør-reglen" er blevet tolket som en "skal-regel".

Egon Østergaard udtrykte også forundring over processen. Det havde været relevant at bringe op i Rådet. DOF betragter afskaffelse af "bør-reglen" som en afimplementering af fuglebeskyttelsesdirektivet.

Henrik Bertelsen var enig i, at "bør-reglen" var blevet tolket forkert, men mente, at en diskussion i rådet havde været hensigtsmæssig.

Jan Eriksen delte ønsket om, at når der er noget, der er af fælles interesse, så tages det op i rådet. Det vil være hensigtsmæssigt for den måde, rådet arbejder på. **JE** afsluttede diskussionen med at konstatere, at det er ministerens ret at inddrage rådet, når han vil, og at rådet kan henstille til ministeren, at de inddrages, men at medlemmerne af egen vilje naturligvis kan rejse relevante emner og problemstillinger.

Ad. 5: Afslutning af drøftelse af regler for udsætning (Bilag 2017-04-05)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: På baggrund af ministerens beslutning om at følge indstillingen fra Vildtforvaltningsrådet om fremtidige regler for udsætning har Miljøstyrelsen udarbejdet udkast til bekendtgørelse, som har været sendt i høring for nyligt. Endelig udstedelse af bekendtgørelsen afventer vedtagelse af ændringer til jagt- og vildtforvaltningsloven. Det foreslås, at rådet gør status med hensyn til udestående opgaver for rådet.

Bilag: Notat om udestående opgaver.

Diskussion: Flemming Torp redegjorde for, at opfølgning af aftalen er i gang i samarbejde med Miljøstyrelsen. Der nedsættes et udsætningsudvalg i det nye år, og biotopplanudvalget har taget fat på dele af opgaven. Der vil blive set på indberetningskravene. **FT** var optaget af, at der igangsættes de aftalte undersøgelser og vil gerne have en drøftelse i rådet af undersøgelsesernes indhold. **FT** spurgte til, om der er afsat midler hertil. Mikkel Friberg bekræftede, at der var budgetteret midler til opfølgning på ændringerne i udsætningsbekendtgørelsen.

Jan Eriksen takkede endnu engang arbejdsgruppen for udsætning for arbejdet.

Egon Østergaard understregede, at forudsætningerne, for at DOF var gået med til aftalen om udsætning, var, at der skulle tilvejebringes mere viden bl.a. gennem indberetninger. Der var også enighed i arbejdsgruppen og i rådet om, at der skulle ske anmeldelser af udsætninger, bl.a. for at man kunne følge udsætningens betydning for søerne. **EØ** udtrykte tvivl om, hvorvidt denne viden faktisk vil blive tilvejebragt, når der ikke vil være krav om, at det skal angives hvilke søer der udsættes i.

Aksel Bo Madsen anførte, at der med de nye krav ville kunne skabes et overblik over, hvor meget der udsættes. Hvis man skal vurdere den reelle påvirkning af søerne skal der mere detaljeret viden til.

Lars Hvidtfeldt udtrykte ros og anerkendelse til arbejdet med udsætning i rådet og efterfølgende i styrelsen, og var enig med **Claus Lind Christensen** i, at der er skabt et grundlag for, at myndighederne kan føre tilsyn med de berørte søer.

Flemming Torp fremhævede, at det er vigtigt, at indberetningskravene er enkle, så det sikres at jægerne faktisk indberetter.

Jan Eriksen konkluderede, at opfølgingsarbejdet vil fortsætte, og at forligspartenerne vil blive inddraget.

Ad. 6: Orientering og drøftelse af konflikt- og problemarter (Bilag 2017-04-06)

Indstilling: Til orientering og drøftelse

Resumé: Under punktet eventuelt på rådets møde den 28. september nævnte Flemming Torp, at Friluftsrådet ønsker en strategisk diskussion i rådet af, hvordan man i højere grad kan udvise rettidig omhu i artsforvaltningen. Som udgangspunkt herfor ønsker Friluftsrådet, at DCE på mødet leverer et oplæg om status for kendte konfliktarter og om eventuelt kommende konfliktarter, navnlig med hensyn til flyvende vildt.

Bilag:

Notat udarbejdet af AEWA sekretariatet om juridisk problemstillinger i forbindelse med regulering af bramgæs.

og

Ad. 7: Status for gæs (Bilag 2017-04-07)

Indstilling: Til orientering og drøftelse

Resumé: Rådets formand har efterlyst en status for gæs, herunder bestandsudviklinger og udviklinger i arbejdet med en samlet gåseplatform i AEWA. Jesper Madsen vil på mødet give en samlet status.

Diskussion: **Jesper Madsen** holdt et oplæg med eksempler på, at rettidig omhu er af stor betydning for at kunne håndtere forvaltningen af visse konfliktarter og gav en kort status for forvaltningen af gæs herunder bl.a. arbejdet med en international forvaltningsplan for bramgæs. Jesper Madsens præsentation vedlægges.

Ad. 8: Status for mårhund (Bilag 2017-04-08)

Indstilling: Til orientering og drøftelse

Resumé: Rådet har i flere omgang drøftet indsatsen for bekæmpelse af mårhund i Danmark, senest på baggrund af oplæg fra DCE om udvikling i mårhundebestanden i december 2016. Miljøstyrelsen vil give en kort status for arbejdet med bekæmpelse af mårhund i 2017 og for planerne for den fortsatte bekæmpelse i 2018. Herudover vil styrelsen kort redegøre for overvejelser om en mere samlet og koordineret indsats mod invasive rovdyr i 2019 og fremefter.

Bilag: Kort notat om mårhundindsatsen.

Diskussion: **Caroline Bald** redegjorde kort for indholdet i det udsendte notat. Bekæmpelsen af mårhund er intensiveret i 2017, og der er nedlagt betydeligt flere end de foregående år. Arbejdet forestås konkret af Naturstyrelsen i samarbejde med Danmarks Jægerforbund. Udkast til kontrakt for 2018 er ved at blive færdiggjort. Fra 2019 er det styrelsens hensigt at etablere en mere sammenhængende og koordineret indsats for bekæmpelse af invasive rovdyr. Rådet vil blive orienteret nærmere herom.

Lars Hvidtfeldt konstaterede, at situationen med mårhund viser betydningen af rettidig omhu, den er ikke blevet udryddet, som det oprindeligt var målet. Derimod er bestanden vokset, og det må nøje vurderes, hvordan indsatsen kan øges og effektiviseres.

Michael Carlsen spurgte til indsamling af trafikdræbte mårhunde, hvortil **Caroline Bald** svarede, at der siden 2011 gennem projektet er sket en indsamling af trafikdræbte mårhunde af især de frivillige mårhundereguleringsjægere. **CB** oplyste endvidere, at den systematiske indsamling ophører med årets udgang, da Miljøstyrelsen vurderer, at der indsamles et tilstrækkeligt antal dyr op anden vis. **Claus Lind Christensen** fandt det uklart, om der skal være en indsats fremover. Det vil være uholdbart, hvis de kun bekæmpes i de beskyttede områder. Det er vigtigt, at der bygges netværk op decentralt, at alle midler tages i brug, og at den frivillige indsats fuldt ud anerkendes.

Jan Eriksen fandt, at de øgede tal for nedlagte mårhunde viser, at udviklingen går den gale vej, og at målet om at de udryddes er forpasset. **JE** understregede, at rådet gerne vil involveres i den fremadrettede strategi.

Ad. 9: Natursyn (Bilag 2017-04-09)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: Miljø- og Fødevareministeren orienteret om disse betragtninger, og ministeren har på den baggrund bedt rådet om sammen med Skovrådet at præsentere et oplæg om Natursyn. Rådets havde på mødet den 28. september en kort drøftelse af formatet og processen for et oplæg om natursyn. Miljøstyrelsen havde i samarbejde med formanden og formanden for skovrådet udarbejdet et kort papir med forslag til mulige nedslagssemner for en natursynsdiskussion. Rådet tog ikke konkret stilling til de emner, der var skitseret i dette oplæg.

Skovrådet havde på sit møde den 1. november 2017 en diskussion af emnet med udgangspunkt i det samme oplæg. Blandt Skovrådets medlemmer var der overvejende stemning for at fokusere på emnet om naturpleje herunder begrebet urørt skov.

Bilag:

- Oplæg om indhold og afgrænsning af diskussion om natursyn

Diskussion: **Jan Eriksen** indledte med at foreslå, at det videre arbejde med natursyn fokuserer på to emner, dels emnet om pleje af natur og urørt skov, som Skovrådet har peget på og dels emnet vedrørende udsætning, som der i Vildtforvaltningsrådet har været behov for at gå i dybden med.

Lars Hvidtfeldt nævnte, at emnet vedrørende artsforvaltning, som Flemming Torp har rejst også ville være relevant at behandle under overskriften natursyn. Det bør handle om, at rådet bliver bedre til at håndtere problemerne, og at myndighederne lever op til, det der er lovet. **LHV** advarede mod, at rådet opgiver det eksisterende natursynspapir.

Ella Maria Bisschop-Larsen var enig i, at rådet skal beskæftige sig med udsætning som tema for natursynsdiskussion. Der bør fokuseres på emner, som har relevans for rådets arbejde. **EMB** spurgte til status for det såkaldte Naturforvaltningsudvalg.

Niels Iuel Reventlow bemærkede, at det ville være for snævert at se på udsætning og forvaltning af konfliktarter nationalt, det bør ses i et internationalt perspektiv.

Flemming Torp kunne godt se sammenhæng med Skovrådets interesser, idet befolkningens muligheder for at opleve naturen er en fællesnævner for de to råd.

Egon Østergaard var også enig i, at fokus skal være på udsætning, herunder rewilding, men fremhævede, at der indtil videre kun er to eksempler at tage udgangspunkt i, nemlig bævere og eghjorte. Hold af store græssere under hegn er en anden problemstilling.

Jan Eriksen konkluderede, at han i samarbejde med Miljøstyrelsen vil gå videre med at planlægge et fælles arrangement med Skovrådet med fokus på de to nævnte emner.
./.
Vildtforvaltningsrådets tidligere natursynspapir vil blive inddraget og vedlægges..

Ad. 10: Jagttegnsbudget (Bilag 2017-04-10)

Indstilling: Til orientering og eventuel drøftelse

Resumé: Oversigt over jagttegnsmidlerne i 2017 og foreløbigt budget for 2018 blev udsendt til rådets medlemmer den 2. december 2017. Skriftlige spørgsmål kan indsendes til Miljøstyrelsen senest den 7. december 2017, med henblik på skriftlig besvarelse senest den mandag den 11. december 2017.

Bilag:

- Oversigt over jagttegnsmidler

Diskussion: Elle Maria Bisschop-Larsen efterlyste midler til undersøgelse af forstyrrelses effekter i forbindelse med jagt på grågås i august, samt midler til håndtering af indberetninger i forbindelse med de nye regler om udsætning. Herudover finder **EMB** det utilfredsstillende, at der ikke er afsat midler i det netop afholdte puljeudbud til projekter om forvaltning af truede arter.

Claus Lind Christensen noterede sig, at omkostninger til schweishunde er øget og bad om at få eftersendt et svar på, om der er afsat midler til projektet om fløjlsand og havlit.

Flemming Torp efterlyste en drøftelse af, hvordan der kan sikres midler, der kan imødegå potentielle problemarter, inden den enkelte art bliver et problem. **FT** vil gerne have dette på dagsordenen.

I forhold til kommentering af de konkrete projekter, der har fået tilsagn fra den udbudte pulje og ønsker om at diskutere disse, bemærkede **Jan Eriksen**, at det er vigtigt at undgå habilitetsproblemer i rådet.

Elle Maria Bisschop-Larsen efterlyste mere detaljeret viden om, hvorfor nogle projekter havde modtaget støtte, og hvorfor nogle projekter ikke havde modtaget støtte. **Mikkel Friberg** oplyste, at alle projekter var blevet vurderet indbyrdes ift. de kriterier, der var blevet udmeldt forud for puljeudbuddet.

Jan Eriksen bemærkede, at beslutninger om tildeling af midler til projekter ligger hos Miljøstyrelsen, og at han var tilfreds med, at rådet, forud for at en pulje blev udbudt, blev hørt om evt. relevante emner. **JE** bemærkede desuden, at han lagde til grund, at styrelsen herefter behandlede ansøgningerne på baggrund af de udmeldte kriterier.

Ad 11: Rotter (Bilag 2017-04-11)

Indstilling: Til drøftelse

Resumé: Ella Maria Bisschop-Larsen har bedt om en drøftelse af den kommende "Rottehandlingsplan" og har henvist til, at DN, DB og andre under den afsluttede høring, som Miljøstyrelsen har gennemført, har peget på, at de ændrede regler for brug af rodenticider (antikoagulanter) må forventes at medføre yderligere belastning af ikke-målarterne.

Bilag:

- Christopher J. Topping and Morten Elmeros: *Modeling Exposure of Mammalian Predators and Anticoagulant Rodenticides.*(Frontiers in Environmental Science, Dec. 2016)
- Morten Elmeros, Pia Lassen, Rossana Bossi, Christopher J. Topping: *Exposure of stone marten(Martes foina) and polecat (Mustela putorius) to anticoagulant rodenticides: Effects of regulatory restrictions of rodenticide use, (Science of the Total Environment, 2018)*
- Thomas Kjær Christensen, Pia Lassen Morten Elmeros: *High Exposure Rates of Anticoagulant Rodenticides in Predatory Bird Species in Intensively Managed Landscapes in Denmark, (Arch. Environ Contam Toxicol, 2012)*
- *Spredning af antikoagulerende rodenticider med mus og eksponeringsrisiko for rovdyr. Bekæmpelsesmiddelforskning nr. 159, 2015*

Diskussion: **Ella Maria Bisschop-Larsen** efterlyste oplysning om, hvordan indholdet af rodenticider i små pattedyr overvåges i den nye rottebekæmpelsesstrategi, hvortil Miljøstyrelsen svarede, at der ikke er lagt op til nogen systematisk overvågning.

Lars Hvidtfeldt udtrykte anerkendelse af problem med sekundær forgiftning, men understregede at det er et spørgsmål om afvejning mod behovet for effektiv rottebekæmpelse. Det centrale for Vildforvaltningsrådet er rottebekæmpelse på de steder, hvor vildtet fodres. Med de nye regler vil den sekundære forgiftning blive reduceret, da der ikke må lægges gift ud permanent.

Michael Carlsen anførte, at anvendelse af rodenticider generelt er problematisk, og at de ikke bør anvendes væk fra bygninger og spurgte til, hvordan man fastslår, at det er kilden, man vil bekæmpe ved.

Niels Iuel Reventlow bemærkede, at det fortsat er en stor udfordring for skovbruget at finde løsninger for bekæmpelse af rotter, som er et stigende problem.

Jan Eriksen spurgte Miljøstyrelsen, om der er erfaringer at hente fra andre lande. Hvortil **Kirsten Søndergaard** svarede, at man er opmærksom på erfaringer fra andre lande. Bl.a. har man introduceret nogle fælder, som der har været gode erfaringer med i New Zealand. De virker desværre ikke så effektivt i Danmark. Der tilbydes også kurser i, hvordan man kan spore kilder i rottebekæmpelsen.

Ella Maria Bisschop-Larsen foreslog, at der afsættes midler på jagttegnsbudgettet til at overvåge sekundær forgiftning.

Aksel Bo Madsen bemærkede, at undersøgelse af sekundær forgiftning forudsætter, at der sker en indsamling af omkomne dyr.

Ad. 12: Meddelelser (Bilag 2017- 04-11)

- **Orientering om arbejdet med sælforvaltningsplan:** Annette Samuelsen orienterede om, at arbejdet i sælforvaltningsgruppen med revision af forvaltningsplanen går fremad, og at det er forventningen, at et udkast vil kunne foreligge i første halvdel af 2018. Forsøgsordningen på Bornholm er forlænget med et år af ministeren, og der er netop indkommet ansøgning om regulering, som udgør grundlaget for, at de særligt uddannede sæljægere kan foretage regulering.
- **Orientering om arbejdet med bæverforvaltningsplanen:** Annette Samuelsen orienterede kort om retssagen, som var blevet afgjort ved Holstebro Byret den 8. december, hvor Miljøstyrelsen var blevet frifundet for erstatningsansvar. Endvidere blev rådet orienteret om, at arbejdet med bæverforvaltningsplanen er i gang, men at der har været mange konkrete men komplicerede spørgsmål, som har krævet nøjere undersøgelse. Det forventes, at udkast kan være klar i løbet af 2018, og at følgegruppen igen vil blive inddraget inden så længe.
- **Orientering om arbejdet med lovkompasset:** Hans Christian Karsten orienterede kort om, at Miljø- og Fødevarerministeriets rådgivende gruppe for lovkompasset havde afleveret deres anbefalinger, der bl.a. omfatter sammenskrivningen af en række love og udarbejdelsen af en ny natur- og biodiversitetslov. En sådan lov er også nævnt i forbindelse med vedtagelse af Naturpakken i foråret 2016 og vil også indarbejde den nuværende jagtlov. Skovloven forventes at blive holdt udenfor denne sammenskrivning.

Ad 13: Mødedatoer i 2018

Følgende dage blev aftalt:

Torsdag den 22. marts 2018 (mødet forventes afholdt i Nyborg)

Torsdag den 21. juni 2018

Torsdag-fredag den 20.-21. september 2018 (arrangeres som en tur til Holland)

Torsdag den 13. december 2018

Ad. 14: Eventuelt

Henrik Bertelsen forespurgte om det var rigtigt, at på trods af den hidtidige indsats for bevaring af kirkeuglen, at arten står for at forsvinde som dansk ynglefugl og i tilknytning hertil, om ikke der kunne gøres noget. **Egon Østergaard** indkalder efter nytår interesserede i Rådet til et møde om mulige tiltag for kirkeuglen.